

D-I C.Brăiloiu: D-ta vorbești cu mine și mă convingi. Dar problema se petrece pe plan internațional. Lucrările lui Bartók sunt scrise în nemțește și franțuzește.

D-I A.Imbroane: D-I Brediceanu este cel mai competent să o facă.

D-I T.Brediceanu: Bucuros voi spune la toată lumea aceste lucruri. Am ținut numai să vă spun aceste lucruri și să vă rog să fiți de părerea mea în această chestiune. Noi avem aici o bibliotecă de opere muzicale, dintre care multe, noi Ardelenii le știm că sunt de la noi. Să mă credeți că este importantă chestiunea. Societatea Compozitorilor Români să o urmărească și să nu lase pe alții să-și bată joc de noi; avem aici o arhivă în care ar fi bine să strângem de aici înainte toate documentele necesare apărării muzicii noastre naționale.

Nemailuând nimeni cuvântul, ședința se ridică la orele 14,50.

IN MEMORIAM

MIRCEA CHIRIAC

A murit distinsul nostru compozitor și profesor Mircea Chiriac, fost elev al maestrului Mihail Jora, ca și alți dotați colegi de generație, precum Mircea Basarab, Nicolae Boboc, Alexandru Pașcanu sau Florin Eftimescu. Înalt, cu o carură athletică, expresiv și cu o fire optimistă, Mircea Chiriac ne-a lăsat moștenire o muzică plină de seninătate, perfect echilibrată ca formă; s-ar putea spune despre opusurile lui că relevă un fond neo-romantic și o structură neo-clasică. S-a inspirat, mult, din cântecul și dansul țărănesc, a prelucrat cu talent un apreciabil număr de melodii populare, valorificând o concepție componistică armonică, modală, - de cele mai multe ori diatonică - cu o ritmică pregnantă și cu o orchestrație strălucitoare, continuând creator în această privință, masivitatea sonoră a lui Paul Constantinescu, al cărui fiu spiritual a fost. Altfel spus, nu a cultivat cromatismul excesiv, al fostului său magister, Mihail Jora, ci a înclinat spre un diatonism modal cu străfulgerări cromatice, care-l apropie de autorul de neuitat al operei **O noapte furtunoasă**. A cultivat folclorul cel mai pur cu un respect pronunțat pentru păstrarea autenticității melodice. Nu o dată a recurs la folclorul cu nuanțe arhaizante, în acest context, nelipsind unele inovații cu nuanțe orientale, iar sub acest aspect este cazul a evidenția, drept sursă de inspirație, culegerile lui Anton Pann. Dintre compozițiile lui, cele mai importante sunt **Bucureștii de altădată**, baletul **Iancu Jianu**, **Simfonia**, poemul simfonic **Thalassa** și ultimele cvartete de coarde - în care autorul utilizează un modalism ceva mai cromatic, pornind, printre alții, de la Olivier Messiaen. Ca profesor de armonie la Conservatorul bucureștean, Mircea Chiriac s-a afirmat plenar, pregătind, cu o nobilă dăruire, mulți elevi cu care azi ne

mândrim. Ne-a oferit și câteva studii de muzicologie, dintre care amintim analiza profundă dedicată **Simfoniei a 3-a** de Gheorghe Dumitrescu. Sunt convins că s-ar fi realizat și în această ramură a artei sonore, dacă ar fi insistat. Nu a fost de acord cu promovarea unor critici muzicali mediocri. În acest sens mi-a spus odată: "Critica muzicală o făceau cândva Andricu, Alessandrescu, Breazul, Brăiloiu; azi o practică prea mulți impostori!" O mențiune specială pentru fiica sa, Corina, care, îndrumată excelent de tatăl său, a devenit "prima vioară" a muzicii ușoare românești, putând fi socotită, pe drept cuvânt, o artistă lirică admirabilă cu vocația "teatrului total". Este cazul a pune în evidență și un aspect al esteticii lui Mircea Chiriac, legat de cuvintele lui: "Un creator trebuie judecat numai după valoarea operei sale".

Prin moartea lui Mircea Chiriac, muzica românească pierde un compozitor și un îndrumător de un înalt profesionalism, care a fost convins de rolul educator al lumii Euterpei. Multă dreptate a avut genialul Lucian Blaga, când susținea că orice am gândi despre clipă sau *fatum*, inima, cu bătăile ei, aplaudă existența umană!

Doru Popovici

ISTORIOGRAFIE

Ion Popescu-Pasărea, pedagog al muzicii bisericești ¹

Exprimarea unor judecăți de valoare asupra vieții muzicale în Biserica ortodoxă română, în secolul XX, fără recunoașterea meritelor personalității lui Ion Popescu-Pasărea, le face incomplete, goale de conținut, false, tendențioase și pătimășe.

Înțelegem prin viață muzicală religioasă în Biserica noastră, seria continuă de cântări care se practică la toate slujbele religioase, învățate și transmise din generație în generație, de la formele cele mai simple până la cele mai complexe. Ele au origine veche. S-au păstrat și îmbogățit, fără să li se altereze caracterul religios, dar au îmbrăcat forme melodice diferențiate în etapele pe care le-au parcurs, până să capete o formă adecvată limbii și spiritului românesc modern.

Acest proces de cristalizare românească a avut loc la începutul secolului XIX, continuând în tot acest secol și desăvârșindu-se în primele patru decenii ale secolului XX. Acest secol se sprijină pe secolul anterior, alcătuind un întreg unitar,

1 Cuvântare ținută la comemorarea a 50 de ani de la decesul Profesorului Ion Popescu-Pasărea, care a avut loc la Facultatea de Teologie din București, în ziua de 17 iunie 1993.